

امام خمینی (س) و مفاهیم اخلاقی

(۱۴)

امر به معروف و نهی از منکر

مهدی بخت‌آور

سرشناسه: بخت‌آور، مهدی، ۱۳۴۲ -

عنوان و نام پدیدآور: امر به معروف و نهی از منکر / نویسنده مهدی بخت‌آور.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۱۴۲ ص.

فروست: امام خمینی(س) و مفاهیم اخلاقی؛ ۱۴.

شابک: 1 - 003 - 212 - 964 - 978 - ISBN

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب‌نامه: ص. ۱۳۹ - ۱۴۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. —

نظریه درباره امر به معروف و نهی از منکر / امر به معروف و نهی از منکر / اخلاق اسلامی.

شناسه افزوده: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، دفتر قم. مؤسسه چاپ و نشر عروج.

رده‌بندی کنگره: ۷۸ الف ۷۸۵ الف / ۵ / ۱۵۷۴ DSR

رده‌بندی دیویی: ۰۸۴۴ / ۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۵۹۴۷۶

کد / م ۲۳۸۶

www.ketab.ir

مؤسسه چاپ و نشر عروج

امر به معروف و نهی از منکر

نویسنده: مهدی بخت‌آور

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ سوم: ۱۴۰۲ / ۵۰۰ نسخه

قیمت:

امر به معروف و نهی از منکر

بیت سحر، بین ۱۲ فروردین و فجر رازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

مراکز پخش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۱

کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

۹ مقدمه
۱۱ پیش‌گفتار
۱۹ امر به معروف و نهی از منکر در قرآن و روایات
۱۹ الف - آیات
۲۵ ب - روایات
۳۱ وجوب عقلی و کفایی امر به معروف و نهی از منکر
۳۲ وجوب عقلی
۳۳ وجوب کفایی
۳۴ جایگاه این فریضه در مقایسه با احکام قضایی اسلام
۳۷ اهمیت امر به معروف و نهی از منکر
۴۳ نتیجه سخن
۵۱ ریشه‌های نفسانی این دو فریضه
۵۵ امام خمینی <small>رحمه الله</small> الگوی عینی «امر به معروف و نهی از منکر»
۵۸ حاضر نیستم بشنوم
۵۸ فضای این‌جا الآن حرام است
۵۹ به شدت برآشفته می‌شدند
۶۱ شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر

۱. شناخت معروف و منکر..... ۶۲
۲. احتمال تأثیر امر و نهی..... ۶۳
۳. استمرار عمل به معصیت و یا ترک واجب..... ۶۶
۴. عدم وجود مفسده..... ۶۸
- مراتب امر به معروف و نهی از منکر..... ۷۱
- مراتب فریضه در دیدگاه حضرت امام علیه السلام..... ۷۳
- مرحله نخست: انزجار قلبی..... ۷۴
- مرحله دوم: امر و نهی با زبان..... ۷۵
- مرحله سوم: انکار با دست..... ۷۷
- بیان لطیفی از امام علیه السلام..... ۷۸
- تکمله..... ۸۰
- عمل به این دو فریضه در مورد ارحام..... ۸۲
- «امر به معروف و نهی از منکر» و حفظ حریم والدین..... ۸۴
- آموزه‌هایی از رفتار عملی حضرت امام علیه السلام..... ۸۵
- جایگاه اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر..... ۹۳
- نوع نگاه امام به این فریضه زمینه‌ساز حرکت انقلاب..... ۹۵
- «امر به معروف و نهی از منکر» و سکوت علمای دین..... ۱۰۰
- پرهیز از سوء ظن نسبت به علما..... ۱۰۴
- تحلیل یک برداشت..... ۱۰۷
- نهی از منکر و مبارزه مسلحانه..... ۱۱۱
- جمع بین دو دیدگاه فقهی..... ۱۱۲
- نتیجه‌گیری..... ۱۱۵
- گفتگوی حضرت امام با آیه الله حکیم..... ۱۱۹

- ۱۲۵..... نتیجه سخن.....
- ۱۲۷..... «امر به معروف و نهی از منکر» و نصیحت حاکمان اسلامی.....
- ۱۳۳..... شنیدنی‌هایی از رفتار عملی امام علیه السلام.....
- ۱۳۳..... انگشتر طلا.....
- ۱۳۴..... این انگشتر برای مرد حرام است.....
- ۱۳۵..... من به کسی اجازه نمی‌دهم به زعیم مسلمین اهانت کند.....
- ۱۳۶..... توصیه به دقت و صرفه‌جویی.....
- ۱۳۷..... نهی عملی از منکر.....
- ۱۳۷..... چرا غیبت می‌کنید؟.....
- ۱۳۸..... نهی از غیبت.....
- ۱۳۹..... کتاب‌نامه.....

مقدمه

حجاب‌های چندی، نسل جوان را از شناخت اندیشه‌های جامع و منظومه فکری و گستره شخصیت امام خمینی رحمته باز می‌دارد. یکی از این پرده‌ها، حجاب معاصرت یا هم روزگاری است. این نکته موجب شده است تا دقیقاً گستره و نفوذ اندیشه و آرای امام آن‌گونه که باید، شناخته نشود. غلبه بر این مانع غالباً تنها از طریق گذر ایام حاصل می‌گردد.

دومین حجاب نقش قدرتمند سیاسی امام است. چهره مسلط امام در عرصه سیاست چند دهه اخیر کشورمان، هر چند برکت‌زا و ارجمند بوده، اما مانع از آشکار شدن دیگر ابعاد ایشان گشته است. در نتیجه بُعد سیاسی ایشان بر دیگر ابعاد و به ویژه بعد اخلاقی و عرفانی ایشان غلبه داشته و کسانی که ایشان را می‌شناسند بیش‌تر از رهگذر سیاست است.

سومین حجاب، پیشینه علمی ایشان و واژگان خاصی است که برای بیان اندیشه‌های خود برمی‌گزیدند. ایشان به دلیل بهره‌مندی گسترده از دانش‌های مختلف اسلامی چون فقه، اصول، تفسیر، کلام، عرفان و فلسفه، دارای واژگانی گسترده بودند. نگاهی به آثاری چون شرح چهل حدیث یا شرح حدیث جنود عقل و جهل این نکته را آشکارتر می‌سازد. این گستره واژگانی گرچه بیانگر عمق اندیشه‌های امام است، اما فهم آرای ایشان را برای کسانی که از چنین زمینه‌ای برخوردار نیستند، دشوار می‌نماید.

مجموعه "امام خمینی رحمته و مفاهیم اخلاقی" کوششی است برای فرارفتن از پاره‌ای از این حجاب‌ها و آشنا ساختن نسل جوان با یکی از ابعاد اساسی امام؛ یعنی بعد اخلاقی. نویسندگان این مجموعه کوشیده‌اند تا مفاهیم کلیدی اندیشه اخلاقی امام را به گونه‌ای منظومه‌وار توضیح دهند و زمینه را برای درک کامل‌تری از آرای اخلاقی امام فراهم آورند. مفروض نویسندگان این مجموعه آن بوده است که نقطه عزیمت امام، اخلاق بوده و حتی نگاه ایشان به سیاست از این منظر بوده است، لذا پدید آوردن چنین مجموعه‌ای برای فهم اندیشه مرکزی ایشان لازم است. در ارائه این مجموعه جنبه‌های زیر مورد توجه خاص نویسندگان بوده است:

۱. رعایت نثر معیار و توجه به اصول درست نویسی؛
۲. رعایت جنبه برانگیزندگی در نوشته، چرا که هدف اخلاق، برانگیختن انسان و تشویق او به تغییر خطی است، و در عین حال پایبندی به جنبه استدلالی بحث؛
۳. بهره‌مندی از میراث ادبی و اخلاقی گذشته و پیوند آرای امام بدان؛
۴. کوشش جهت ارائه نگاهی تازه و کارگشا به مباحث اخلاقی؛
۵. فراهم آوردن زمینه برای پیش بردن چنین مباحثی با تأکید بر نیازهای جامعه.

با توجه به این نکات، سلسله مباحث "امام خمینی رحمته و مفاهیم اخلاقی" فراهم آمد، لیکن به دلیل تازگی ممکن است پرسش‌هایی را برانگیزاند که از آن استقبال می‌کنیم و همچون امام بر این باوریم که انتقاد و حتی تخطئه در نهایت، به سود انسان است.